

bruget gjør disse Brænderier jo ogsaa, idet de Sørdeiendomme, der ligge i Nærheden af Byerne, derfra kunne hente Værme og Gjødning og ogsaa have nogen Af sætning dertil, og forsaavidt er denne Tilstand jo dog til nogen Nytte. Utsaa forekommer det mig, at naar Finantserne og Finantsministrene ved Bestatningsmaaden selv have tvunget Brænderivirksomheden ind i den Form, hvori den nu er, kan det, da det altsaa staa saaledes til, ikke være korrekt at hindre Brænderierne i at tjene det mest Mulige og faae de bedst mulige Varer, og da nu Mais har viist sig at være det Bedste dertil, er det da korrekt at komme og sige: Nu ere I indrettede derpaa, men nu staa vi den Historie ihjel, nu maa I ikke bruge Mais mere, men skulle bruge andet Korn? Det er min Overbevisning, at man for det Første ikke derved vil gavne Jordbruget, thi Hvede og Rug ville komme andetsteds fra, og Skibsfarten, som er et mægtigt Midde for Jordbruget, vil absolut lide Tab derved; vor unge Skibsfartsforbindelse med Amerika vil ubetinget lide ved, at en saa betydelig Indførselsartikel som Mais bliver forhindret. Den bedste Støtte, Brænderierne kunne komme til at give Jordbruget, vil være, at der indføres en forandret Bestatning af Udbyttet, hvorved Brænderierne kunde sættes i Stand til at bruge vore mindre gode Sager, haade Kartofler og mindre godt Korn. Hvad Maistolden forøvrigt angaar, vil jeg sige, at lykkes det at gennemføre en Told paa Byg, saaledes at altsaa vore Bygpriser hæves, tror jeg ubetinget, at Maisen vil være det Produkt, vi skulle have ind i Stedet, og som det gjælder for Jordbruget at faae saa billig som muligt. I saa Henseende kan jeg ikke anføre væsentlig Andet end min egen Overbevisning, thi paa dette som paa saa mange andre Omraader har Landbruget savnet Støtte af Staten. Vi have under den store Omvæltning, som Jordbruget har været underkastet nu i 10—12 Aar, manglet Forsøgsstationer; man har famlet paa alle Omraader, der er tilsat Millioner for at komme til et Resultat, men med vore egne Kræfter have vi dog med Hensyn til dette Spørgsmaal et Par Forsøg at holde os til. Jeg skal henvise til en Beretning fra de forenede jydsk Landbrugsforeninger for et Par Aar siden, hvoraf det fremgaar, at medens der har været Tvivl om Maisens Brugbarhed som Fødningsprodukt for Svin, har det ved Forsøg været godtgjort, at det fordelagtigste Fødningsmiddel for Svin er en Blanding af Byg og Mais i Forbindelse med det sædvanlige Affald. Naar det er Tilfældet, vil

jeg finde det uheldigt for Landbruget, om man gif hen og forhøiede Prisen paa Mais. Men ogsaa lige over for Fødeningen af Dyne have vi Erfaring fra Præmieudstillingerne for Fedebæg for, at det billigste Produkt til Fødening af Dyne har viist sig at være Mais. Det er fra det praktiske Landbrugs Stade, at jeg betragter Sagen, men jeg vil tilføie, at iøvrigt er Maisen allerede nu saa dyr, at Landbruget ikke vil kunne være tjent med at faae den høiere op i Pris. Tilbels tør Grunden dertil være, at med de lave Kornpriser, som ere fremkomne, har man begyndt at bruge denne Kornsort som det bedste Fodringsmiddel i større Maalestok i selve Amerika. Jeg tror saaledes at have bevareret disse Spørgsmaal derhen, at Bestatningen af Mais næppe vil forhøie Prisen paa vor Hvede og Rug, og hvis Prisen paa Byg forhøiedes gennem Toldbloven, tror jeg, at vi desto mere maa ønske, at Maisen ikke fordyres for vort Landbrug. Ganske vist henviste Finantsministeren til, at hvis Mais blev for dyr — det jagde han i Dag — kunde vi faae andre Hjælpeprodukter til at fede med. Jeg vil dertil sige, at jeg tror ikke, at Finantsministeren som Finantsminister er den Rette til at stabe Regler for, hvorledes vort Agerbrug skal indrettes. Jeg tror, at vi maa stille Agerbruget saa frit som muligt i saa Henseende, saa meget mere, som det ubetinget har viist sig gennem en Række af Aar, at selv de billigste Hjælpestoffer, man kan faae fra Udlandet, saa snart Importen er sat i Gang, retter sig efter Kornpriserne, og Mellemhandelen skal nok sørge for, at det ikke bliver Landbruget, der faar Gavn deraf. Fra en noget anden Side skal jeg søge at paavise, at min Betragtningssmaade er den rette. Der kan vistnok ikke være Tvivl om, at hvis det skulde lykkes Ministeriet at bringe vort Agerbrug over den sieblikkelige Forlegenhed, saaledes at vi kom til at staa meget sikkrere, vilde det fremtidige Agerbrug have Udset til at komme til at arbejde under lykkeligere Forhold end det nuværende. Der kan nemlig ikke være Tvivl om, antager jeg, at efterhaanden som Kommunikationsmidlerne udvikle sig, efterhaanden som, saa at sige, Jorden bliver mindre ved Anlæg af flere Telegrafer, Jernbaner osv. ville Kornpriserne antiage en stabilere Værdi, en Værdi, der vil staa i Forhold til, hvad det kan betale sig i det Hele taget at producere det for i de bedste Egne, men er det Tilfældet, ere de Agerbrug naturligvis heldigt stillede, som i Tide have gjort sig til en Slags Industri, som have opbyrt med Kornforhandling, og som sige: Vor Opgave er at